

**នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៦០)
ដាក់ទៅ : អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ អបជៈ **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំដាក់បន្ថែមអនុស្សរណៈរបស់ អ.ប.ជ ចុះថ្ងៃទី១២ និង ទី១៦ ខែមីនា នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២

អ្នកដាក់ឯកសារ:

លោកស្រី Brenda J. HOLLIS

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ

ចម្លងជូន:

លោកស្រី ជា លាង

សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ

អ្នកទទួលឯកសារ:

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ចៅក្រម ប្រាក់ គីមសាន, ប្រធាន

ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET

ចៅក្រម នីយ ថុល

ចៅក្រម Kang Jin BAIK

ចៅក្រម ហួត រុទ្ធី

សហមេធាវី អោ អាន

លោក ម៉ូ លុជ្ស

លោក Richard ROGERS

លោក Göran SLUITER

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំង

អស់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ័០)

I. សេចក្តីផ្តើម

1. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“ស.ព.អ”) ស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (“អ.ប.ជ”) ដាក់បន្ថែម អនុស្សរណៈដែលបានចេញដោយចៅក្រម អ.ប.ជ កាលពីថ្ងៃទី១២ និង ទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ក៏ដូចជាឯកសារភ្ជាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនានាផងដែរ។ ស.ព.អ សុំស្នើបន្ថែមថា បើសិនជាឯកសារទាំង នោះមិនទាន់ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាសាធារណៈទេ សូមឱ្យ អ.ប.ជ ធ្វើឱ្យវាទៅជាសាធារណៈ។ ស.ព.អ ធ្វើសំណើសុំទាំងនេះ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាដល់តម្លាភាព និងភាពពេញលេញនៃ សំណុំរឿង។

II. ប្រវត្តិសិក្ខាវិធី

- 2. នៅថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ចៅក្រម Olivier Beauvallet និងចៅក្រម Kang Jin Baik បានបញ្ជូនតាមរយៈសារឡើងត្រួតត្រាអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យមួយ (“អនុស្សរណៈ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែមីនា”) មកកាន់សហព្រះរាជអាជ្ញា សហមេធាវី អេ អាន និង គ្រប់មេធាវីរបស់ដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់នៃសំណុំរឿង០០៤/២ ដោយបានចម្លងជូនចៅក្រម អ.ប.ជ ផ្សេងៗ ទៀត ក្រឡាបញ្ជីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងប្រធានស្តីទី និងអនុប្រធានការិយាល័យរដ្ឋបាល¹។ អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១២ ខែមីនា នេះ ក៏បានយោងឯកសារភ្ជាប់ចំនួនប្រាំបី ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូល នៅក្នុងសារឡើងត្រួតត្រានោះផងដែរ។
- 3. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ លោកចៅក្រម ប្រាក់ គីមសាន ដែលជាប្រធាន អ.ប.ជ បានចេញ អនុស្សរណៈមួយ (“អនុស្សរណៈ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា”) ទៅកាន់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា

¹ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យពីលោក Beauvallet និងលោក Baik ចៅក្រម អ.ប.ជ ស្តីពី “ការបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/២” ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ (“អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១២ ខែមីនា”)។

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៦០)

សហមេធាវី អា អាន និង សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី^២ ដោយបានចម្លងជូនចៅក្រម ផ្សេងៗទៀតនៃ អ.ប.ជ និង ការិយាល័យរដ្ឋបាលផងដែរ^៣។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

4. កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក ចែងក្នុងផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធជា៖

ក្នុងផលប្រយោជន៍ធានាឱ្យមានសវនាការជាសាធារណៈ ហើយដំណើរការត្រឹមត្រូវ និងទុកចិត្តបាន ត្រូវយល់ថា តំណាងរបស់រដ្ឋសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ តំណាងរបស់លោកអគ្គលេខាធិការ តំណាងបណ្តាញពត៌មាន និងតំណាងអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ នឹងអាចចូលរួមស្តាប់ការជំនុំជម្រះក្តីបានគ្រប់ ពេលវេលាទាំងអស់^៤។

5. វិធានផ្ទៃក្នុង ចែងក្នុងផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធជា៖

ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងបទបញ្ជារដ្ឋបាល ទាំងអស់ជាធរមាន ត្រូវតែបកស្រាយ ក្នុងន័យការពារជានិច្ចដល់ប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យ ជនត្រូវចោទជនជាប់ចោទ និង ជនរងគ្រោះ ដើម្បីធានាអំពីសច្ចភាពផ្លូវច្បាប់ និង កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រកប ដោយតម្លាភាព ដោយគិតដល់លក្ខណៈពិសេសរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុង តុលាការកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុង តុលាការកម្ពុជា និងកិច្ចព្រមព្រៀង។ ក្នុងបរិបទនេះ៖

² ស.ព.អ កត់សម្គាល់ថា អនុស្សរណៈទាំងពីរត្រូវបានផ្ញើទៅកាន់មេធាវីរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ យ៉ាងណាក៏ដោយ បច្ចុប្បន្ននេះ វាពុំមានសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២ នេះទេ ហើយ ដោយវាពុំមានអាសយដ្ឋានអ៊ីមែលដែលដំណើរការបានរបស់បុគ្គលខ្លះក្នុងចំណោមមេធាវីរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នោះវាមិនច្បាស់លាស់ទេថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានជូនដំណឹងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអំពីការវិវត្តន៍ទាំងនេះ និងស្ថានភាព បច្ចុប្បន្ននៃសំណុំរឿងនេះ។

³ អនុស្សរណៈពិលោក ប្រាក់ គឺមសាន ក្រោមចំណងជើងថា “ការបញ្ជាក់ឡើងវិញពិសេសសម្រេចលើសំណុំរឿង០០៤/២” ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ (“អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា”)។

⁴ កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ (“កិច្ចព្រមព្រៀង អ.វ.ត.ក”) មាត្រា ១២(២)។

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស (អបជ៦០)

ក- ដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ត្រូវតែមានយុត្តិធម៌ និងត្រូវគោរពគោលការណ៍ចំពោះមុខ ហើយត្រូវរក្សាបាននូវតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងឡាយ។ [...]

គ- អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ត្រូវធានាថា ជនរងគ្រោះត្រូវទទួលបានការជូនព័ត៌មាន ហើយសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ត្រូវបានការពារក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការនីតិវិធីរឿងក្តី [...]⁵។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

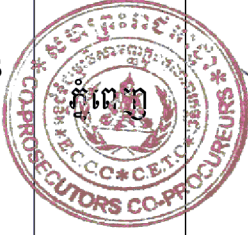

6. ដូចដែល អ.ប.ជ បានដឹងហើយថា ភាគីទាំងឡាយបានកំពុងស្វែងរកការបំភ្លឺទាក់ទងនឹងជំហានបន្ទាប់ទៀតនៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២ ចាប់តាំងពីពេលដែលសេចក្តីពិចារណារបស់ អ.ប.ជ ត្រូវបានចេញនៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩⁶។ មិនមានការបំភ្លឺណាមួយទេ រហូតទាល់តែអនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា និងថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ត្រូវបានចេញ ទើប ស.ព.អ បានដឹងច្បាស់អំពីព័ត៌មានលម្អិតនៃការជាប់គាំងផ្នែកនីតិវិធី ដែលបានកើតមានឡើងនៅពីក្រោយឆាកនៅ អ.វ.ត.ក នេះ។

⁵ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា វិធានផ្ទៃក្នុង (វិសោធនកម្មទី៩) ដូចដែលបានកែប្រែនៅថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ (“វិធានផ្ទៃក្នុង”) វិធាន ២១(១)។

⁶ ឯកសារ D359/24 & D360/33 សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩។ សូមមើល ឧទាហរណ៍ ឯកសារ D359/25 & D360/34 សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលដែលតម្រូវទាំងអស់ ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/០២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ D359/26 & D360/35 ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលដែលតម្រូវទាំងអស់ ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ D359/27 & D360/36 សំណើ [របស់ អោ អាន] សុំការបញ្ជាក់ថាបានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/០២ ទុកក្នុងបណ្តុសារ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ D359/28 & D360/37 ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ អោ អាន ទៅនឹងសំណើរបស់ ស.ព.អ ស្នើសុំឱ្យចាត់រាល់វិធានការរដ្ឋបាលទាំងអស់ដែលចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ D359/30 & D360/39 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ថាវិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្តុសារ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។ ឯកសារ D359/31 & D360/40 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ថាវិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្តុសារ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសថស (អបជ៦០)

ខណៈដែល ស.ព.អ ទទួលស្គាល់នូវគោលជំហររបស់ អ.ប.ជ ដែលថា មិនមានវិធានការរដ្ឋបាល បន្ថែមទៀតនឹងត្រូវធ្វើដោយ អ.ប.ជ នោះ⁷ គាត់ស្នើសុំថា អនុស្សរណៈទាំងពីរ និងឯកសារភ្ជាប់ ទៅនឹងអនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ត្រូវបានដាក់បន្ថែមទៅក្នុងសំណុំរឿង និងធ្វើឱ្យទៅជា សាធារណៈ ដោយហេតុថា ឯកសារទាំងនោះមានប្រវត្តិនីតិវិធីសំខាន់ៗ ក៏ដូចជាទស្សនៈពេញ លេញរបស់ អ.ប.ជ លើបញ្ហានេះ។ ឯកសារទាំងពីរប្រភេទនេះមានសារសំខាន់ ដើម្បីរក្សាទុកជា កំណត់ហេតុពេញលេញ និងមានតម្លាភាពនៃរឿងក្តីនេះ ដែលស្របគ្នាទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រម ព្រៀង អ.វ.ត.ក និងវិធានផ្ទៃក្នុង ដូចបានកត់សម្គាល់ខាងលើ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០	លោកស្រី Brenda J. HOLLIS សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ		

⁷ អនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា កថាខណ្ឌ៣៦។ អនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ កថាខណ្ឌ ៥។